ב"ה | גיליון **767**
ערב שבת קודש
פרשת **נח** תשפ"ו

** *		
18:33	17:22	י-ם
18:34	17:37	ת"א
18:33	17:27	חיפה
18:35	17:39	ב"ש

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי **הרב יצחק גינזבורג** שליט"א

אוצר הפרשה

חשון – חדש המבול (והמבול הרוחני הטוב)

אנחנו בעת נכנסים לחדש חשון, ששמו המלא הוא מרחשון. בשבת, קראנו בתורה את פרשת נח, שהסיפור העיקרי שבה הוא על המבול. המבול התחיל והסתיים שנה לאחר מכן בחדש הזה, חשון. לכן בתנ"ך חשון נקרא **בול – מהמלה מבול.**

יש משהו חשוב בחדש הזה, חודש המבול. כתוב בזהר שיש מבול רוחני שמתחיל משנת 600 לאלף הששי – שנת שש מאות למילניום הששי – כמו שהמבול התחיל בשנת שש מאות לחיי נח. במבול ירדו מים מלמעלה ועלו מים מלמטה, מעינות תהום, והם כסו את הארץ. המבול הרוחני הוא פתיחת ארובות השמים ומעינות תהום רבה – החכמה האלקית העליונה, של התורה, והחכמה שבאה מלמטה, של המדע – עד שנעשה איחוד ביניהם.

(ה' מרחשון ע"ד)

אוצר הרמז

מה קודם למה – חסידות או נגלה?

חן ר"ת **ח**סידות-**נ**גלה, קודם חסידות ואז נגלה. חושבים **נח**, **נ**גלה-**ח**סידות, אבל "מצא חן בעיני הוי'" – בעיני ה' קודם חסידות ואז נגלה.

(ו' אלול ע"ג)

אוצר הסיפור

איך מנקים אורווה?

ג' בחשון הוא יום ההילולא של רבי ישראל מרוז'ין. כשהיה הרוז'ינער ילד, עמד פעם על יד אביו רבי שלום מפראהביטש. רבי שלום דיבר עם חסידיו בעבודת ה' וגם הוכיח אותם. תוך כדי שהוא מדבר עם החסידים דברי התעוררות, פונה הרבי לבנו הקטן, ישראל, ושואל אותו: "מה אתה אומר על הדברים האלה, שבעת דברנו עם האנשים"? עונה לו הבן: "אבא, אמשיל לך משל: כשבארמון המלך רוצים לנקות את הכלים, שמן הסתם יקרים מאד, עדינים מאד ושבירים מאד – מנקים את הכל עם 'בערשט', עם מברשת עדינה. אפילו את הרצפה מנקים עם מברשת, בעדינות. בבית של אדם פשוט, כשצריכים לנקות את הבית, מנקים עם מטאטא. אבל בדיר של בהמות יש גם כלי כדי לנקות את הדיר: 'רידעל', את חפירה. "אבא", אומר הילד – "אתה משתדל לנקות את האנשים עם בערשט, בזמן שהם זקוקים לרידעל"...

> "אתה משתדל לנקות את האנשים עם בערשט, בזמן שהם זקוקים לרידעל"

אם כי ארמון המלך, על כל מה שהוא מסמל, היה קרוב לליבו של הרוז'ינער, בכל זאת הכיר כבר בקטנותו בקיומם של מקומות גסים בהרבה. גם אחר כך, כאשר גדל והיה למלך של ממש, בלט ארמונו גם באורוות הסוסים הגדולות שלו... לכן, כשראה את אביו מדבר עם חסידיו בצורה שאינה מתאימה להם, לא היסס להביע את דעתו.

(מתוך נפלאות פ"ד)

אוצר הפתגם

הטבע של הנפש האלקית הוא אחדות ודיבוק, כמו המושג "דיבוק חברים", שהאריז"ל אמר שהוא התנאי לביאת המשיח. כלומר, אם שני אנשים שהם באמת חברים טובים נדבקים יחד – סימן שיש כאן נפש האלקית, שיש כאן קדושה. אפילו אצל רשעים, אם יש אחדות – היא מצד הטוב שלהם. לכן כתוב במגדל בבל, בדור הפלגה, שבהתחלה כולם "שפה אחת ודברים אחדים" וכל זמן שהיו באחדות "לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות".

(ט"ו טבת פ"ב)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

"צהר תעשה לתבה"

הציווי הכי חשוב שציווה ה' את נח בבניית התיבה הוא "צהר תעשה לתבה". מה פירוש "צהר תעשה לתבה"? יש 13 שמות נרדפים בתנ"ך לאור, וצהר הוא אחד מהם. מהמלה **צהר** נגזרת המלה **צהריים**, שמש גבוהה ומאירה. מהו הפירוש של עשית אור-צהר לתבה? רש"י מסביר שהפירוש הראשון של צהר הוא חלון, שמכניס אור מבחוץ, והפירוש השני – שנשמע יותר מיסטי, אך רש"י מביא אותו בפשוטו של מקרא – הוא שצהר היינו אבן טובה. מדובר באבן מיוחדת שיש לה סגולה שהיא מאירה, כמו מנורה, בתבה. זו אבן טובה שמאירה אור עצמי שלה והיא היתה מקור האור בתבה במשך השנה של המבול.

הבעל שם טוב מפרש זאת על עבודת ה' שאדם צריך לעשות בכל יום בחייו. קודם כל, הוא מסביר שתבה בלשון הקדש פירושה מלה – מלה שנאמרת, מלה כתובה. יש שתי מלים נרדפות בלשון הקדש – תבה ומלה. אם תבה היא מלה, מה הכוונה ב"צהר תעשה לתבה"? בכל מלה של תורה שיהודי לומד, מלה של תפלה שהוא אומר לה' ואפילו שיחת רעים עם חבר – צריך לעשות צהר. לפי הפירוש הראשון של רש"י, צריך לפתוח חלון בכל מלה כדי שיוכל להכנס אור מבחוץ. הפירוש היותר עמוק הוא שיש משהו בתוך המלה-התבה עצמה, אבן טובה שיכולה להיות מקור אור להאיר, ואז האור מאיר משם החוצה. דרך החלון האור נכנס מבחוץ, וכשהאור הוא בפנים הוא מאיר החוצה. כך כתוב על מנורת המקדש, שהיא לא כדי להאיר בפנים, ה' לא צריך את האור שלה, אלא שהאור נועד להאיר מתוך המקדש אל כל העולם. התכלית של האור הפנימי שבתוך המלה היא להאיר החוצה לכל העולם.

> צריך לקחת אבן טובה מהנשמה ולהאיר בה את המלה ואת המציאות

הנשמה של היהודי היא האבן הטובה והוא מכניס בכל מלה שהוא אומר חלק מהנשמה המאירה שלו. כשאדם מדבר מלה מנקודת פנימיות הלב שלו הוא מכניס ממנה אור במלה, אור שמאיר החוצה ונוגע בנקודה הפנימית של היהודי אליו הוא מדבר ועושה בה תיקון, והוא גם מקבל פידבק שמאיר אותו ועושה אצלו תיקון.

בעברית מאייתים **צהר**, שלש אותיות, ואם לוקחים את ה-**ה** מאמצע המלה לסופה מקבלים מלה בעלת משמעות מאד שלילית – **צרה**. **אומר הבעל שם טוב שאם אדם מרגיש שהוא נמצא בצרה, לא משנה מה סבת הצרה, אם הוא יגיע למקום של 'אין' הוא יוכל להפוך את הצרה לצהר, ליהלום, את הדבר הכי שלילי לדבר הכי חיובי. לכך קוראים חכמת הצירוף – תיאורית הצירופים היהודית-החסידית.**

היום במדע התיאוריה של הצירופים היא משהו מתמטי עמוק, המתמטיקה שעומדת מאחורי תיאורית המיתרים בפיזיקה. חכמת הצירוף מופיעה בספר הקבלה הראשון – ספר יצירה – ובאן גם הבעל שם טוב מתייחס אליה. כתוב בקבלה וחסידות שכל דבר בעולם נברא על ידי אותיות השם שלו. לכל אות יש אור וכח-אנרגיה. בספר יצירה כתוב ששתי אותיות יוצרות שני צירופים, שלש יוצרות ששה צירופים, ארבע 24 צירופים, חמש 120 צירופים, 6 אותיות יוצרות 720 צירופים, שבע אותיות יוצרות 5040 צירופים. איך נקראת הנוסחא במתמטיקה? עצרת. הכל תלוי בכך שמדובר באותיות שונות זו מזו. כאשר שתי אותיות זהות – כמו בשם הוי', שיש שתי אותיות **ה** – יורדים מספר הצירופים לחצי, ולכן לשם **הוי'** יש 12 צירופים. בכל אופן, ב-**צהר** יש שלש אותיות וששה צירופים. כל שרש בלשון הקדש הוא בעל שלש אותיות וכאשר שלש האותיות שונות זמ"ז יש להן ששה צירופים.

אחד מגדולי המקובלים, לפני כשמונה מאות שנה, הוא רבי אברהם אבולעפיא. אחד הדברים הכי עמוקים שהוא לימד הוא שיש לאדם את היכולת לקחת מלים ולשנות את הצירופים שלהם – לשחק במלים וכך לשנות את המציאות ממש. כאן הבעל שם טוב מסביר שאפשר לשנות את המציאות על ידי שינוי באותיות שמהוות אותה, והוא למד זאת משלש המלים האלה – "צהר תעשה לתבה", תהפוך את המלה ליהלום. מה פירוש? תהפוך את ה-**צרה** ל-**צהר**. זה לא רק משחק מלים אלא משחק במציאות. אם אתה במציאות של צרה יש לך את הכח להפוך את הצרה הזו לצהר, לאבן טובה ומאירה.

חז"ל אומרים שהמלה צהר היא שם של מרים הנביאה, אחות משה רבינו. למה זה מתאים לה? חז"ל מונים רשימה של שמות למרים הנביאה. הראשון בהם הוא צרת והשני הוא צהר. כאשר **צרת** הוא מלשון **צרה** – מרים היתה בצרה, היא היתה חולה, והיא חוללה בעצמה התמרה (טרנספורמציה) רוחנית וגשמית והבריאה. כאשר היא הבריאה היא היתה יותר בריאה ויותר יפה ויותר מושלמת מכל אשה אחרת על פני תבל, וזאת מכיון שהיא לקחה את המחלה שלה והפכה אותה לבריאות. לכן שתי המלים האלה מופיעות זו אחר זו בתור שמות של מרים – **צרת** לשון **צרה** ו**צהר** היינו יהלום ואור מאיר.

הכח להפוך **צרה** ל**צהר** – הוא אחד מהיסודות של תורת הבעל שם טוב. צריך לקחת אבן טובה מהנשמה ולהאיר בה את המלה ואת המציאות. אותה אבן טובה היא הביטוי האישי שלנו לסוד שרש הנשמה של עם ישראל – "אין מזל לישראל", הבטול שלנו בפני ה'. כך מסביר הבעל שם טוב את הביטוי "אַיִן מזל לישראל" – אחת התורות החשובות ביותר של הבעל שם טוב.

(ה' מרחשון ע"ז)

קהילה עיצוב: דנה אביחיל | 054-6580146